

FÖRFATTNINGSSAMLING

STRATEGI FÖR DAGVATTEN OCH SKYFALL

FÖR NYKÖPINGS KOMMUN

Antagen 2024-03-12

Gäller från 2024-04-01

 Nyköping

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Strategi för dagvatten och skyfall för Nyköpings kommun
Diarienummer	KK23/614
Kategori av styrdokument	Aktiverande
Fastställd av	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum	2024-04-01
Giltighetstid	Tills vidare
Omfattar	Strategi för dagvatten och skyfall vänder sig till kommunens verksamheter, aktörer som är intresserade av att bygga i kommunen samt fastighetsägare.
Dokumentansvarig	Enheten för strategisk samhällsplanering
Uppföljning	

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	0
1.1	Syfte och bakgrund.....	0
2	GLOBALA OCH NATIONELLA MÅL	2
3	LAGSTIFTNING	5
4	STRATEGIER	7
4.1	Friskt vatten i sjöar, vattendrag, grundvatten och havsmiljö	7
4.2	Dagvatten skapar mervärden	9
4.3	Dagvatten hanteras från källa till recipient.....	11
4.4	Robust skyfallshantering.....	12
4.5	Samverkan och ett tydligt ansvarstagande	13
5	ROLLER OCH ANSVAR	14
5.1	VA-huvudman	14
5.2	Kommunen.....	15
5.3	Fastighetsägare	15
6	ORDLISTA	17
7	ÄNDRINGSHISTORIK	19

1 INLEDNING

I denna strategi för dagvatten och skyfall beskrivs förutsättningar och utgångspunkter för en långsiktigt hållbar dagvatten- och skyfallshantering i Nyköpings kommun. Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner från ytor såsom hustak, vägar, parkeringsplatser och stenläggningar. Skyfall är kraftig nederbörd som riskerar att orsaka tillfälliga översvämningar i den bebyggda miljön.

1.1 Syfte och bakgrund

Syftet med strategin är att verka för en långsiktig hållbar dagvattenhantering i Nyköpings kommun. Strategin visar på hur dagvatten och skyfall ska hanteras i både ny och befintlig bebyggelse för att minska risken för översvämningar och minska föroreningar i yt- och grundvattenförekomster.

Dagvattenfrågan blir allt viktigare i samhällsbyggandet. Klimatförändringarna medför dels större mängd nederbörd, dels intensivare nederbörd, vilket ger större flöden och ökar riskerna för översvämning. Samtidigt byggs det mer i Nyköping och fler funktioner behöver samsas på en mindre yta. Förtätning ger bland annat fler bostäder, arbetsplatser och mer närhet mellan platser. Det skapar emellertid också fler hårdgjorda ytor så som asfalt och tak i stadsmiljön, vilket leder till minskade möjligheter för infiltration och fördröjning av dagvatten.

När det regnar tar också nederbörden med sig föroreningar på sin väg till recipienten, den vattenförekomst som är mottagare av dagvattnet. Åtgärder behövs för att dagvattnet inte ska påverka recipienternas vattenstatus negativt.

Enligt åtgärdsprogrammen för Norra och Södra Östersjön 2022- 2027 ska alla kommuner ha en aktuell VA-plan och genomföra åtgärder för att miljö kvalitetsnormer för vatten ska kunna följas. Rening av dagvatten är en viktig åtgärd för att uppnå det. Strategi för dagvatten och skyfall utgör därför en del av kommunens VA-plan.

Strategin beskriver målbild och utgångspunkter för hur dagvatten och skyfall ska hanteras i samhällsbyggnadsprocessen för att uppnå hållbar dagvattenhantering. Strategin omfattar all exploatering, stadsplanering, planering av ny bebyggelse såväl ombyggnation, bygglovsprövning och förvaltning. Strategin bidrar med en gemensam grund till varje stadsbyggnadsprojekt som med sina platsspecifika förutsättningar kan kräva olika kombinationer av konkreta lösningar.

Strategin för dagvatten och skyfall utgör en del av Nyköping kommuns hållbarhetsarbete och har tagits fram i samverkan mellan olika divisioner inom kommunen.

Karta över huvudavrinningsområden för vatten inom Nyköpings kommun, hämtad från SMHI.

2 GLOBALA OCH NATIONELLA MÅL

FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030, består av 17 globala mål och tillhörande delmål som syftar till att uppfylla de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekologiska, sociala och ekonomiska. En hållbar dagvattenhantering berör framför allt de globala målen Hållbar industri, innovationer och infrastrukturer, Hållbara städer och samhällen, Bekämpa klimatförändringarna, Hav och marina resurser samt Ekosystem och biologisk mångfald.

De globala målen går också till stor del i linje med Sveriges 16 miljö kvalitetsmål, som beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Dagvatten- och skyfallshanteringen berör framför allt miljö kvalitetsmålen Ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, God bebyggd miljö, Grundvatten av god kvalitet, Giffri miljö samt Myllrande våtmarker.

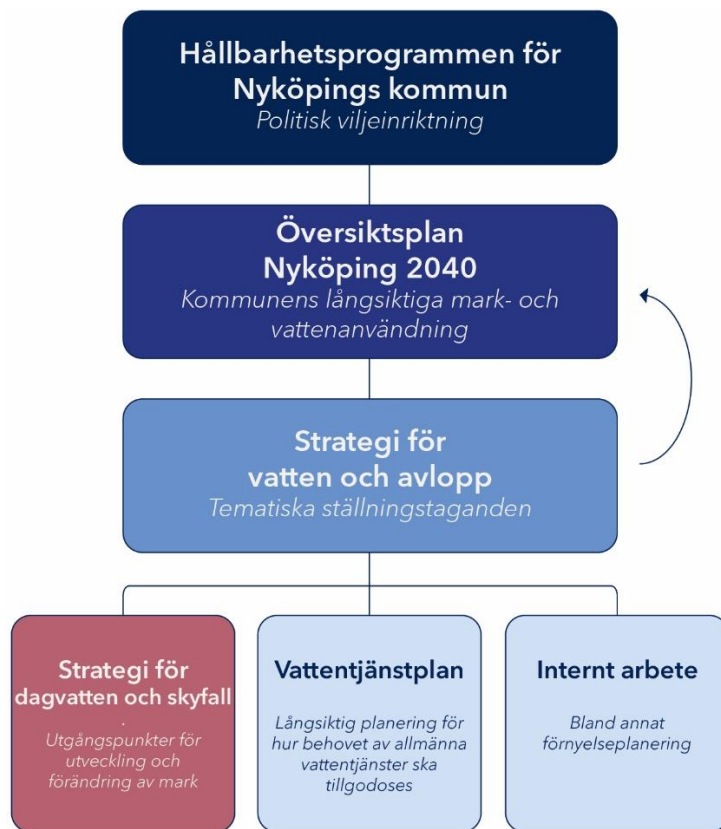
KOPPLING TILL KOMMUNALA MÅL OCH STYRDOKUMENT

2.1 Översiktsplan Nyköping 2040

Översiktsplanen visar på grunddragen för kommunens mark- och vattenanvändning fram till år 2040. Den visar också kommunens övergripande strategier och ställningstaganden för att nå en långsiktigt hållbar mark- och vattenanvändning i hela kommunen. Nyköping 2040 antogs av kommunfullmäktige i Nyköpings kommun 14 december 2021 och vann laga kraft 8 januari 2022. Den visar på en stark tillväxt med fler bostäder och verksamheter i kommunen. Flera av utvecklingsstrategierna för översiktsplanen berör en hållbar dagvatten- och skyfallshantering, bland annat inriktningen med varierad bebyggelse, hushålla med mark- och vattenresurser samt att utveckla, stärka och bevara naturens förmåga att leverera ekosystemtjänster.

Strategi för vatten och avlopp

Strategin för vatten och avlopp (VA) beskriver strategiska ställningstaganden för en långsiktig och hållbar utveckling av VA-försörjningen i kommunen. Med VA-försörjning menas dricksvattenförsörjning, spillvattenhantering samt dagvattenhantering. Vatten är en av våra viktigaste resurser. Det handlar både om att säkra dricksvatten och bevara naturliga miljöer. Utvecklingen av VA-försörjningen har därmed betydelse för vattenförvaltningen i kommunen. Strategin omfattar både allmänt och enskilt VA.

Illustration om hur de olika styrdokumentet förhåller sig till varandra och lägger grunden för dagvatten- och skyfallsplaneringen på kommunen.

3 LAGSTIFTNING

Dagvatten- och skyfallshantering regleras av flera olika lagar. De viktigaste beskrivs översiktligt nedan.

3.1 EU:s ramdirektiv för vatten

EU:s vattendirektiv (Direktiv 2000/60/EG) har tagits fram av EU för att skapa en lika förvaltning av medlemsländernas vatten. Syftet är att ta hand om våra vattenresurser så att kommande generationer ska få tillgång till vatten av bra kvalitet i tillräcklig mängd.

3.2 Lagen om allmänna vattentjänster

Bestämmelserna i lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412) syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Lagen reglerar bland annat inrättande av verksamhetsområden för allmänt VA, samt va-huvudmannens ansvar för dagvattenhantering.

3.3 Plan- och bygglagen

Plan- och bygglagen (SFS 2010:900) reglerar planläggning av mark och vatten samt om byggande. Mark- och vattenområden ska användas för de ändamål för vilka områdena är mest lämpade. Bebyggelse ska lokaliseras till mark som är mest lämpad för ändamålet, med hänsyn till bland annat klimatrisker. Lagen styr framtagande av översiktsplan, detaljplaner och bygglov.

3.4 Miljöbalken

Bestämmelserna i miljöbalken (SFS 1998:808) syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Lagen anger bland annat att dagvatten ska renas och tas hand om så inte olägenheter för människors hälsa eller miljö uppstår.

3.5 Jordabalken

Enligt Jordabalken (SFS 1970:994) förutsätts varje fastighetsägare vid nyttjande av sin eller annans fasta egendom ta skälig hänsyn till omgivningen. Detta gäller bland annat dagvatten.

3.6 Riskhantering och beredskapsplanering

Hantering av översvämningsrisker regleras via kommunernas skyldigheter för beredskapsplanering och skaderisikförebyggande arbete. I lagen om åtgärder inför och invid extraordinära händelser i fredstid (SFS 2006:554) anges att kommuner ska göra risk- och sårbarhetsanalyser. I lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) anges att kommuner ska upprätta handlingsprogram och arbeta med förebyggande verksamhet.

3.7 Kommunallagen

I kommunallagen (SFS 207:725) finns några generella bestämmelser som berör hantering av dagvatten. Bland annat ska kommuner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat enligt likställighetsprincipen.

4 STRATEGIER

Följande strategier med ställningstaganden utgör utgångspunkter för dagvatten- och skyfallshantering i Nyköpings kommun:

- *Friskt vatten i sjöar, vattendrag, grundvatten och havsmiljö*
- *Dagvatten skapar mervärden*
- *Dagvatten hanteras från källa till recipient*
- *Robust skyfallshantering*
- *Dialog och ett tydligt ansvarstagande*

4.1 Friskt vatten i sjöar, vattendrag, grundvatten och havsmiljö

Vatten är en av våra viktigaste resurser. Det är därför viktigt att våra sjöar, vattendrag, grundvatten och havsmiljö är så rena som möjligt för att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten enligt EU:s ramdirektiv för vatten.

- *Kommunen verkar för att reducera föroreningar i dagvatten och spillvatten innan det når recipient.*
- *Reningsbehov för dagvatten utgår från markanvändningen och föroreningsgrad.*
- *Föroreningar och näringsämnen begränsas och renas så mycket som är möjligt vid källan.*
- *Dagvatten renas och fördröjs innan utsläpp till recipient som riskerar att påverkas negativt av utsläppet.*
- *Infiltration av dagvatten undviks i förorenad mark.*

4.2 Dagvatten skapar mervärden

Öppna dagvattenanläggningar utgör en del av Nyköpings grön- och blåstruktur och kan bidra med flera mervärden. Utöver den tekniska funktionen att omhänderta dagvatten kan naturbaserade lösningar bidra till en positiv upplevelse av platsen och stärka ekosystem.

- *Förbättring av dagvattenhanteringen används som resurs för utveckling av bebyggelsemiljön, grönområden och ekosystemtjänster.*
- *Dagvattenanläggningar skapar mervärden i stads- och boendemiljöer där många vistas eller som är synliga för många.*
- *Vegetation i parker, grönområden, gator och torg utformas för att bidra till dagvattenhanteringen där det är möjligt.*
- *Gestaltningen anpassas till platsens förutsättningar och karaktär, är funktionell och tar hänsyn till drift och underhåll.*

EXEMPEL PÅ MERVÄRDEN:

- *Fler ekosystemtjänster än dagvattenreglering, bland annat biologisk mångfald, rekreation, hälsa och välbefinnande, pollinering och pedagogik.*
- *Bidra positivt till stads- och landskapsbild och till platsens karaktär och attraktivitet.*
- *Sociala mötesplatser.*
- *Uppsamling av dagvatten som används för bevattning.*

Gestaltningnivåer för öppna dagvattenanläggningar			
Gestaltningnivå	Funktion och mervärde	Utformning	Sammanhang
Hög	Till anläggningens dagvattenfunktion adderas mervärden	Höga estetiska värden och en utformning som förhöjer intrycket av platsen.	I centrala och synliga stadsmiljöer där många vistas och där det är en hög gestaltningnivå generellt, t ex stadsparker och torg
Medel	Till anläggningens dagvattenfunktion adderas mervärden	Estiska värden med en utformning som är anpassad till platsen.	I övriga stads- och boendemiljöer där människor vistas till vardags, t ex stadsdelsparker och på kvartersmark
Bas	Anläggningen har främst en dagvattenfunktion	För dagvattenhantering, utformningen kan påverka ekologiska värden. Inriktas på att vara funktionell och lättskött.	I industri- och verksamhetsområden eller andra sammanhang där få vistas

Tabell över olika gestaltningnivåer för öppna dagvattenanläggningar som kan användas på både allmän platsmark och kvartersmark.

Exempel på gestaltningsnivå hög

Exempel på gestaltningsnivå medel

Exempel på gestaltningsnivå bas

4.3 Dagvatten hanteras från källa till recipient

En hållbar dagvattenhantering tar plats i den bebyggda miljön beaktar hela avrinningsstråket till recipient. Vid planering av ny bebyggelse eller ombyggnation är det viktigt att förutsättningarna för dagvattenhanteringen studeras tidigt. Då finns större möjligheter att integrera dagvattenhanteringen med övrig utveckling.

- *Vid hantering av dagvatten behöver hela avrinningsavstråket, från källa till recipient, tas med i beaktning.*
- *Dagvattenhanteringen anpassas utifrån platsens förutsättningar. Öppen dagvattenhantering eftersträvas där det är möjligt.*
- *Markbehov för avrinningsstråk, dagvattenhantering och skötsel av dem avsätts tidigt i planeringen på både kvartersmark och allmän platsmark.*
- *Minst de första 10 mm av regnet fördröjs och renas inom varje fastighet.*
- *Fördröjningsåtgärder genomförs för att minska flöden och risk för skador.*
- *Andelen genomsläppliga ytor maximeras för att möjliggöra infiltration.*
- *I särskilda riskområden, exempel där skred och rasrisk förekommer, vid miljöfarlig verksamhet och förorenad mark, samt längs med vägar där farligt gods transporteras uppmärksammas dagvattenhanteringen särskilt.*

4.4 Robust skyfallshantering

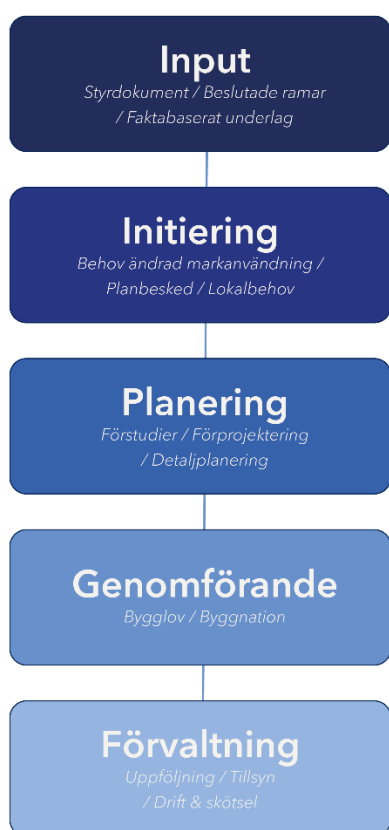
Vid nybyggnation och förändringar i stadsmiljön tar planeringen höjd för att hantera skyfall och minska konsekvenserna vid översvämning. Klimatförändringar leder till en ökad risk för kraftigare regn som åtgärderna anpassas till.

- *Ny bebyggelse anpassas till att klara av minst ett 100-årsregn i ett förändrat klimat. För samhällsviktig verksamhet utreds om en högre säkerhetsnivå ska tillämpas.*
- *Ny bebyggelse planeras inte i lågpunkter samt avrinningsvägar som riskerar att översvämmas i ett förändrat klimat. Vid undantag ska åtgärder och konsekvenser redovisas.*
- *Markanvändningen och byggnader planeras för kortrollerad översvämning för att minska konsekvenserna av skyfall, till exempel genom placering, utformning och höjdsättning. Detta gäller på både kvartersmark och allmän platsmark.*
- *Multifunktionella ytor som tillfälligt kan översvämmas av skyfall planeras in i stadsmiljön. Det kan till exempel vara vissa grönytor och idrottsanläggningar.*
- *Ytlig avrinning av skyfall planeras i stadsmiljön. Det kan till exempel vara vissa stråk och vägar som tillfälligt kan tillåtas att översvämmas.*
- *Kommunen har en beredskap att hantera katastrofregn som inträffar sällan men som riskerar att få stor negativ påverkan.*
- *Fastighetsägare vidtar förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder för att minimera risker. Kommunen vägleder hur det kan genomföras.*

4.5 Samverkan och ett tydligt ansvarstagande

Dagvatten- och skyfallshanteringen påverkas av många aktiviteter inom ett avrinningsområde. För att möjliggöra en hållbar dagvattenhantering behöver kommunens olika divisioner samverka tillsammans med externa aktörer.

- *Dagvatten och skyfall hanteras i hela samhällsbyggnadsprocessen.*
- *Kommunens divisioner samverkar och har ett väl utvecklat samarbete i frågor som rör dagvatten och skyfall.*
- *Roll- och ansvarsfördelningen för dagvatten- och skyfallshanteringen är tydlig inom kommunen samt med externa aktörer.*
- *Dagvatten- och skyfallsarbetet är systematiskt och utvärderas kontinuerligt för att konstant förbättras.*

Illustrationen visar de olika stegen i samhällsbyggnadsprocessen.

5 ROLLER OCH ANSVAR

Ansvar för dagvatten- och skyfallshantering delas mellan olika aktörer i samhället utan att någon ensam har rådighet över helheten. Beroende på regnmängder ser ansvaret olika ut och skiftar längs med vattnets rinnväg.

Kommunen är en central aktör som lägger grund för dagvattenhanteringen inom sitt geografiska område. Inom kommunens organisation ser rollerna och ansvaret olika ut mellan divisionerna och enheter. Även fastighetsägare, väghållare och andra aktörer har en stor roll i omhändertagandet av dagvatten och skyfall. För en effektiv hantering måste olika ansvarsområden samverka för ett långsiktigt hållbart dagvattenarbete.

I tabellen på nästa sida beskrivs olika typer av regn och ansvarsfördelningen översiktligt mellan kommunen som VA-huvudman, kommunens övriga verksamheter och fastighetsägare. Det följs av en generell beskrivning av respektive aktörs ansvar. Vid planering och byggande, samt förvaltningen, kan emellertid fler aktörer beröras beroende på plats och vilken typ av dagvattenhantering som diskuteras.

5.1 VA-huvudman

Dagvattenhantering ingår i den allmänna VA-anläggningen, som också omfattar dricksvattenförsörjning och spillvattenhantering. Huvudman för allmänt VA är Nyköpings kommun. Avdelningen Nyköping vatten på Tekniska divisionen är ansvarig för den kommunala vatten- och avloppsverksamheten, som styrs av lagen om allmänna vattentjänster (LAV).

VA-huvudmannens ansvar är begränsat till de verksamhetsområden som kommunfullmäktige beslutar om. Inom verksamhetsområdet har varje fastighetsägare eller gemensamhetsanläggning en förbindelsepunkt till den allmänna VA-anläggningen. Fram till förbindelsepunkten ansvarar fastighetsägarna själva för servisledningarna. Utanför förbindelsepunkten har VA-huvudmannen ansvaret för ledningarna.

Enligt LAV ska de allmänna va-anläggningarna tillgodose skäligen anspråk på säkerhet. Om en översvämningsskada sker på en fastighet och VA-huvudmannen har åsidosatt sin skyldighet enligt LAV, så är VA-huvudmannen skadeståndsskyldig enligt samma lag. Kapacitetsmässigt finns olika funktionella krav på den allmänna VA-anläggningen beroende på bebyggelsetyp och när utbyggnaden har skett. Enligt rådande branschpraxis innebär det en hantering av 10-30-årsregn beroende på plats. Vid utbyggnad eller förnyelse tas också klimatförändringar och miljökrav med i beaktning. Dimensioneringen av dagvattenhanteringen sker enligt branschpraxis och uppdateras vid nya rön.

5.2 Kommunen

Utöver rollen som VA-huvudman har kommunen flera olika roller och ansvar i arbetet med dagvattenfrågor. Det krävs en förvaltningsövergripande vattenplanering och samverkan mellan kommunens olika delar för att uppnå en hållbar dagvattenhantering.

Kommunen ansvarar för planläggning av mark och vatten och för att marken används till det den är mest lämpad för. Samhällsbyggnadsprocessen är en sammanställning över kommunens olika processer som tillsammans beskriver hur Nyköping byggs från idé och strategi till en färdigt boende, skola, företagsfastighet med mera. Redan tidigt i samhällsbyggnadsprocessen behöver förutsättningarna för dagvatten- och skyfallshantering beaktas, som sedan detaljplan och bygglovsprövningen tar hänsyn till. Kommunen har också ansvar för att ordna, förvalta och utveckla allmän platsmark där kommunen är huvudman. Det inkluderar även hantering av dagvatten från allmän platsmark.

Högre krav på dagvatten- och skyfallshantering i samhällsplaneringen har tillkommit under de senaste åren, som äldre bebyggelse inte har omfattats av när den planerades och byggdes. Om det visar sig att kommunen har fattat beslut om till exempel detaljplaner och bygglov på oriktiga grunder kan kommunen bli skadeståndsskyldig. Efter att preskriptionstiden har gått ut kan kommunen dock inte längre ställas till svars för beslut som följer av plan- och bygglagen.

Vid extrema regn, med en åtkomsttid på 100 år eller mer, är det viktigt för kommunen att ha en beredskapshantering för översvämningar. Dessa regn inträffar sällan, men kan leda till stor påverkan på samhällets funktioner.

5.3 Fastighetsägare

Fastighetsägare har ansvar för att hantera det dagvatten som uppstår på den egna fastigheten. Dagvattnet behöver ledas bort på ett sätt som inte skadar eller påverkar den egna eller annans fastighet negativt.

För en fastighet inom VA-huvudmannens verksamhetsområde ansvarar fastighetsägaren för att dagvattnet är kopplad till rätt ledning samt att anordningen inom fastigheten inte har några brister. Juridiskt finns i dagsläget små möjligheter för VA-huvudmannen att ställa krav på rening eller fördröjningsåtgärder inom enskilda fastigheter. Kommunens utgångspunkt är emellertid att fastighetsägare hjälper till att rena och fördröja minst 10 mm regn på sin egen fastighet. Dagvattnet kan till exempel användas till bevattning.

Utanför VA-huvudmannens verksamhetsområde faller ansvaret på fastighetsägaren eller verksamhetsutövaren själv att hantera det dagvatten som uppstår på den egna fastigheten på ett lämpligt sätt. Ibland kan det finnas behov av servitut, bildande av gemensamhetsanläggning eller förändring av markavvattningsföretag för att en eller flera fastighetsägare ska kunna nyttja till exempel dike till avvattning.

I detaljplaner kan det ställas särskilda krav eller bestämmelser för dagvatten- och skyfallshantering finnas. Det kan till exempel reglera markens höjd eller högsta hårdgörandegrad. Utöver att följa detaljplanens bestämmelser så har en fastighetsägare ansvar för att själv vidta förebyggande åtgärder samt skyddsåtgärder för att minska risker för sin egendom vid skyfall och översvämning.

Typ av regn	VA-huvudmannens ansvar inom verksamhetsområde för allmänt VA	Kommunens ansvar	Fastighetsägarnas ansvar
<p>Små regn Dvs de första 10 mm, motsvarande 1-2 årsregn</p>	Bortledning av dagvatten från anvisad anslutningspunkt för varje fastighet.	Åtgärder på kvartersmark när kommunen äger fastigheten, eller allmän platsmark.	Följa krav och bestämmelser i detaljplan och bygglov. Bortledning som inte skadar eller påverkar den egna eller annans fastighet.
<p>Dimensionerande regn Regn med återkomsttid på upp till 10-30 år</p>	Fördröjning och rening av dagvatten i den allmänna va-anläggningen.	Öppna dagvattenlösningar på allmän platsmark.	Följa krav och bestämmelser i detaljplan och bygglov. Utanför verksamhetsområde för allmänt VA: Bortledning som inte skadar eller påverkar den egna eller annans fastighet. Behov av servitut eller bildande av gemensamhetsanläggning kan finnas för att nyttja till exempel dike.
<p>Skyfall Kraftigare nederbörd upp till minst 100-årsregn</p>	Vidta förebyggande åtgärder samt skyddsåtgärder för att säkerställa dricksvattenförsörjning och avloppshantering.	Planera för kontrollerad översvämning och avrinningsvägar för att minska konsekvenserna av skyfall.	Följa krav och bestämmelser i detaljplan och bygglov. Vidta förebyggande åtgärder samt skyddsåtgärder.
<p>Katastrofregn Extrem nederbörd över 100-årsregn som inträffar sällan men med stor påverkan</p>	Vidta förebyggande åtgärder samt skyddsåtgärder för att säkerställa dricksvattenförsörjning och avloppshantering.	Beredskapsplanering.	Vidta förebyggande åtgärder samt skyddsåtgärder.

6 ORDLISTA

Allmän platsmark - Med allmän plats menas ett område som är avsett för ett gemensamt behov i detaljplaner. Exempel på allmänna platser är gata, torg eller park.

Allmän VA-anläggning - En VA-anläggning över vilken en kommun eller kommunalt bolag är huvudman (ansvarar) och som har ordnats och används för att uppfylla huvudmannens skyldighet enligt Lagen om allmänna vattentjänster. I den allmänna VA-anläggningen ingår ledningsnät, pumpstationer samt andra anordningar, som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt.

Avrinningsområde - Generellt begrepp som syftar på ett sammanhängande markområde som avvattnar till en punkt.

Avrinningstråk - Generellt begrepp som syftar på vattnets väg genom ett område.

Dagvatten - Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner från ytor såsom hustak, vägar, parkeringsplatser och stenläggningar.

Ekosystemtjänster - Alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet.

Fördröjningsåtgärd - Åtgärder som gör att dagvattnet fördröjs och rinner långsammare på marken.

Gemensamhetsanläggning - En anläggning som ägs och tas hand om av flera fastigheter ihop.

Huvudman för allmän platsmark - Ansvarig aktör för byggande och drift av allmän platsmark. Kommunen är ofta huvudman för allmän platsmark, men huvudmannen kan även vara enskild.

Infiltration - Infiltration sker när dagvatten tränger genom markytan, alltså från att ha varit utanför marken till att vara i marken.

Katastrofregn - I Nyköping används begreppet för extrem nederbörd över 100-årsregn som inträffar sällan men med stor påverkan.

Markavvattningsföretag - Ett markavvattningsföretag har ofta tillkommit genom förrättning när flera fastigheter var i behov av ny markavvattning. De kallas även vattenavledningsföretag, dikningsföretag, invallningsföretag eller regleringsföretag, beroende på när och varför de tillkom.

Miljökvalitetsnormer - Miljökvalitetsnormer beskriver den kemiska och ekologiska statusen som en vattenförekomst ska ha uppnått vid ett särskilt årtal. Målet är att statusen ska vara god för varje vattenförekomst.

Naturbaserade lösningar - Naturbaserade lösningar är åtgärder som utgår från naturens förmåga för att lösa samhällsutmaningar, så som dagvattenhantering.

Recipient - Sjö, vattendrag, kustvatten eller grundvatten som är mottagare för dagvatten.

Samhällsbyggnadsprocessen - Samhällsbyggnadsprocessen är en sammanställning över kommunens olika processer som tillsammans beskriver hur Nyköping byggs från idé och strategi till en färdigt boende, skola, företagsfastighet med mera.

Samhällsviktig verksamhet - Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

Servisledning - Servisledningar är de ledningar som förbinder en fastighet med huvudledningarna i gatan.

Servitut - En rätt för en fastighet att använda en annans fastighet för ett specifikt ändamål.

Skyfall - Skyfall utgör kraftiga regn som kommer tillfälligt och riskerar att orsaka översvämningar. SMHI:s definition av skyfall är minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut. I Nyköping används begreppet för kraftiga regn upp till ett 100-årsregn.

VA - Vatten- och avlopp.

VA-huvudman - Den som äger en allmän VA-anläggning och ansvarar för VA-verksamheten juridiskt och ekonomiskt. Nyköping kommun är huvudman för allmänt VA i kommunen.

Vattenförekomst - En vattenförekomst är ett avgränsat vattenområde som kan vara en sjö, ett helt eller en del av ett vattendrag, eller ett kustområde. Även större grundvattenmagasin utgör vattenförekomster.

Verksamhetsområde för VA - Ett geografiskt område inom vilket kommunen har en skyldighet att tillhandahålla tjänster för dricksvattenförsörjning, spillvattenhantering och dagvattenhantering. Ett verksamhetsområde kan innefatta en eller flera av vattentjänsterna.

Väghållare - Ansvarig aktör för byggande och drift av väg. Det kan vara staten, kommunen, vägföreningar/samfälligheter eller enskilda fastighetsägare.

Årsregn - Det finns statistiska beräkningar som visar hur ofta ett regn med en given varaktighet och intensitet förekommer. Resultatet presenteras i olika slags årsregn, till exempel 10-årsregn eller 100-årsregn.

7 ÄNDRINGSHISTORIK

Rev	Författare	Beskrivning av förändring	Datum